

1. Biotalousden edistäminen ja 2. ”Ravinteiden kierrätyksen kokeiluohjelma”

Esityksen sisältöä

- Hahmotellaan ensin hallituksen biotalouden kehittämiskokonaisuutta ja siihen liittyviä kärkihankkeita
- Esittelen Ravinteiden kierrätyksen kokeiluohjelmaa, joka liittyy Kiertotalouden läpimurto ja puhtaat ratkaisut käyttöön –kärkihankkeeseen.

1. Biotalous ja puhtaat ratkaisut käyttöön - hallituksen kärkihankkeet

1.1 Hiilettömään, puhtaaseen, uusiutuvaan energiaan
kustannustehokkaasti

1.2 Puut liikkeelle ja uusia tuotteita metsästä

1.3 Kiertotalouden läpimurto ja puhtaat ratkaisut käyttöön

1.4 Suomalainen ruoantuotanto kannattavaksi, kauppataase ja
sininen biotalous nousuun

1.5 Luontopolitiikkaa luottamuksella ja reiluin keinoin

Tavoitteita

- Suomi on bio- ja kiertotalouden sekä cleantechin edelläkävijä vuoteen 2025 mennessä.
- Kestävien ratkaisujen kehittämisellä, käyttöönotolla ja viennillä saadaan vaihtotasetta paremmaksi.
- Omavaraisuusasteen nosto ja uusia työpaikkoja lisää.
- Ilmastotavoitteiden saavuttaminen ja Itämeren ekologisen tilan parantuminen.
- Fossiilinen tuontien energia korvataan uusiutuvalla kotimaisella vaihtoehdolla.

1.3 Kiertotalouden läpimurto ja puhtaat ratkaisut käyttöön

- Hankkeen vastuutahona on MMM.
- Tavoitteena on hyödyntää kiertotalouden ja puhtaiden ratkaisujen kasvavia mahdollisuuksia.
- Itämeren hyvän ekologisen tilan edistämiseksi toimitaan yhteistyössä kotimaisten ja kansainvälisten toimijoiden kanssa.
- Ravinteiden ja humuksen huuhtoutumista vesistöihin vähennetään.
- Lisätään maatalouden ravinne- ja energiaomavaraisuutta.
- Synnytetään uutta liiketoimintaa ja uusia työpaikkoja, vienti kasvuun.

Toimenpiteet

1.3.1 Valmistellaan kierrätystä edistävää sääntelyä ja ratkaisuja

1.3.2 Lisätään ravinteiden kierrätystä ja tehostetaan toimia Itämeren ja vesien suojelemiseksi

1.3.3 Käynnistetään pilaantuneiden maa-alueiden kunnostukseen ja maa-aineskierrätyksen kokeiluohjelma

1.3.4 Puhtaiden cleantech-ratkaisujen vauhdittaminen

1.3.2 Lisätään ravinteiden kierrätystä ja tehostetaan toimia Itämeren ja vesien suojelemiseksi

1.3.2.a Käynnistetään Hevosienlannan ravinteiden kierrätys-hanke. Mahdollistetaan hevosienlannan polttoainekäyttö.

1.3.2.b Toteutetaan Maatalouden ravinteet hyötykäyttöön – hanke (MMM) ja Ravinteiden kierrätysohjelma (RAKI, YM).

1.3.2.c Valmistellaan ja toimeenpannaan uusi merenhoidon toimenpideohjelma sekä valmistellaan uudet alueelliset vesienhoidon toimenpiteet, joissa määritellään toimien tehostamistarve.

Jatkuu

1.3.2.d Toteutetaan kokeiluohjelma, jossa rahoitetaan uusiutuvaan energiaan ja ravinteiden kierrätyksen liittyvää tuotekehitystä ja innovaatioita sekä demonstraatio- ja referenssihankkeita.

1.3.2.e Käynnistetään 1-2 pilottihanketta, joissa toteutetaan täysimittakaavaisen koekohteen rakentaminen 20 000-50 000 asukkaan jätevedenpuhdistamon lietteille fosforin erottamiseksi tuhkasta ja valmistellaan se lannoitevalmisteena käytettäväksi

2. ”Ravinteiden kierrätyksen kokeiluohjelma”

VNa 382/2016 25.5.2016

Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus, Ritva Rintapukka,
päivitys Päivi Mäntymäki

15.6.2016

Tukea biomassojen ravinteiden kierrätystä edistävään

tutkimus- ja kehittämistoimintaan,
innovaatiotoimintaan sekä
tukea alan investointeihin.

Tuen tavoitteena on

- edistää biomassojen ravinteiden prosessointia,
- kierrätyslannoitevalmisteiden tuotantoa ja tuotekehitystä,
- ravinteiden kierrätyksen logistiikka ja palveluratkaisuja sekä
- korkean jalostusasteen tuotteiden kehittämistä biomassoista, mukaan lukien uusiutuvan energian tuotantoon liittyvät toimenpiteet osana tuettavaa hanketta.

Biomassa = maataloudesta, kasvi- ja eläinperäiset aineet mukaan lukien, metsätaloudesta ja niihin liittyviltä tuotannonaloita sekä kalastuksesta ja vesiviljelystä peräisin olevien tuotteiden, jätteiden ja tähteiden biohajoava osaa sekä biokaasuja ja teollisuus- ja yhdyskuntajätteen biohajoava osaa (VNa 382/2016)

Tuettavat toimenpiteet

- Biomassojen ravinteiden kierrätystä edistävä tutkimus- ja kehittämistoiminta

- *Teollinen tutkimus, kokeellinen kehittäminen, toteutettavuustutkimus sekä näiden yhdistelmä.*

- Biomassojen ravinteiden kierrätystä edistävä innovaatiotoiminta, biomassojen ravinteiden kierrätystä edistäviin prosesseihin tai organisointiin liittyvä innovaatiotoiminta

Prosesseihin liittyvä innovaatiotoiminta = uuden tai merkittävästi parannetun tuotanto- tai jakelumenetelmän toteuttamista ml. teknisten suoritustapojen, laitteiden tai ohjelmistojen huomattavat muutokset

Organisointiin liittyvä innovaatiotoiminta = uuden organisatorisen menetelmän toteuttamista yrityksen liiketoimintatavoissa, työpaikkaorganisaatiossa tai ulkoisissa suhteissa

Tuettavat toimenpiteet

- Biomassojen ravinteiden kierrätystä edistävät investoinnit
- *Ensisijaisesti investoinnit, jotka ovat alan kehitykseen verrattuna uusia ja testaamattomia ja joissa ei ole kyse olemassa olevan teknologian optimoimisesta tai laajentamisesta.*
- *Tukea ei kuitenkaan voida myöntää investointiin joka koskee tuensaajien omistamien yritysten tuottamien biomassojen ravinteiden kierrätystä.*
- *Tukea voidaan lisäksi myöntää uusiutuvan energian tuotantoa koskeviin toimenpiteisiin, jotka liittyvät kiinteästi biomassojen ravinteiden kierrätykseen.*

Tuen saajat

- Ensisijaisesti pk-yritykset
- Tukea tutkimus- ja kehittämistoimintaan voidaan myöntää myös yksityis- tai julkisoikeudellisille yhteisöille
- Tukea organisointiin ja prosessointiin liittyvään innovaatiotoimintaan voidaan myöntää myös suurille yrityksille.
 - *Edellytyksenä on, että suuri yritys tekee todellista yhteistyötä pk-yritysten kanssa ja pk-yritysten osuus yhteistyöhankkeen tukikelpoisista kustannuksista on vähintään 30 %.*
- Tukea uusiutuvan energian tuottamiseen liittyviin toimenpiteisiin voidaan myöntää vain pk-yrityksille, *tuki de-minimis -tukea*

Tuen myöntämisen yleiset edellytykset ja rajoitukset

- Tukea voidaan myöntää vain toimintaan tai investointiin, joka on aloitettu tukihakemuksen vireille tulon jälkeen.
Aloittaminen = hankkeen toteuttamiseen liittyvän hankinta-, palvelu tai muun sopimuksen allekirjoittaminen niin, että sitä ei voida peruuttaa tai jonkin toteuttamiseen liittyvän hankinnan maksaminen.
Investointiin liittyvien rakennustöiden alkaminen tai ensimmäinen velvoittava laitetilaus tai muu sitoumus, mikä tekee investoinnista peruuttamattoman.
Maan ostoa ja valmistelutöitä, lupien hankkimista ja toteutettavuustutkimuksen tekemistä ei kuitenkaan katsota toiminnan tai investoinnin aloittamiseksi.
- Tukea ei voida myöntää vaikeuksissa olevalle yritykselle.

Tutkimus- ja kehittämistoiminnan tukikelpoiset kustannukset

- Henkilöstökustannukset, hanketyön osalta
- Välineiden ja laitteiden kustannukset niiltä osin ja siltä ajalta, kun niitä on käytetty hankkeessa

Jos välineitä ja laitteita ei käytetä hankkeen tarpeisiin koko niiden käyttöikää, tukikelpoisiksi katsotaan ainoastaan poistokustannukset, jotka vastaavat hankkeen kestoa.
- Rakennusten ja maa-alueiden kustannukset niiltä osin ja siltä ajalta, kun niitä on käytetty hankkeessa

Rakennusten osalta tukikelpoista on ainoastaan poistokustannukset, jotka vastaavat hankkeen kestoa.

Maa-alueiden osalta tukikelpoisiksi katsotaan liiketaloudellisin ehdoin toteutetun luovutuksen kustannukset tai pääomakustannukset.

Tutkimus- ja kehittämistoiminnan tukikelpoiset kustannukset

- Ulkopuolisista lähteistä markkinaehdoin ostetun tai käyttöluvalla hankitun sopimukseen perustuvan tutkimuksen, tietämyksen ja patenttien kustannukset sekä konsultoinnin ja vastaavien palveluiden kustannukset, kun niitä on käytetty yksinomaan hanketta varten
- Muut yleiskustannukset ja toimintakustannukset, ml. suoraan hankkeesta aiheutuvat materiaalien, tarvikkeiden ja vastaavien tuotteiden kustannukset
- *Toteutettavuustutkimuksessa* tukikelpoisia kustannuksia ovat tutkimuksesta aiheutuvat kustannukset, kuten ostopalveluista ja palkoista aiheutuvat kustannukset sekä muut välttämättömät ja tarpeelliset kustannukset

Innovaatiotoiminnan tukikelpoiset kustannukset

- Aineettomien omaisuuserien (patentit, lisenssit ja muut immateriaalikustannukset sekä tietotaito) hankkiminen, voimaansaattamiseen ja puolustamiseen liittyvät kustannukset
- Henkilöstökustannukset; tutkimus- ja tiedonlevittämisorganisaation tai suuren yrityksen korkeasti koulutetun henkilöstön tilapäiseen siirtoon liittyvät kustannukset, kun henkilöstö palkataan uuteen tutkimus- ja kehitys- ja innovointitehtävään tuen saajan palvelukseen eikä se korvaa muuta henkilöstöä

Innovaatiotoiminnan tukikelpoiset kustannukset

- Ostopalvelut; innovaatiotoiminnan neuvontapalveluihin ja innovaatiotoimintaa tukeviin palveluihin liittyvät kustannukset

Innovaatiotoiminnan neuvontapalvelut: konsultointi, avustaminen ja koulutus, tietämyksen siirto, aineettoman omaisuuden hankinta, suojele ja hyödyntäminen.

Innovaatiotoimintaa tukevat palvelut: toimistotilojen, tietopankkien, kirjastojen, markkinatutkimusten, laboratorioden sekä laatumerkintä-, testaus- ja sertifiointipalvelujen tarjoamista tehokkaampien tuotteiden, prosessien ja palvelujen kehittämiseksi.

Prosesseihin tai organisointiin liittyvän innovaatiotoiminnan tukikelpoiset kustannukset

- Henkilöstökustannukset
- Välineistä, laitteista, rakennuksista ja maa-alueista aiheutuvat kustannukset siltä osin kun niitä on käytetty hankkeessa
- Ostopalvelukustannukset; kustannukset, joita aiheutuu ulkopuolisista lähteistä markkinaehdoin ostetusta tai lisensoidusta sopimustutkimuksesta, tietämyksestä ja patenteista
- Muut yleiskustannukset ja toimintakustannukset, ml. suoraan hankkeesta aiheutuvat materiaalien, tarvikkeiden ja vastaavien tuotteiden kustannukset

Investoinnin tukikelpoiset kustannukset

- Tarpeelliset, kohtuulliset ja ylimääräiset kustannukset, joita aiheutuu sellaisen investoinnin toteuttamisesta, joka johtaa parempiin tai tehokkaampiin kierrätystoimiin verrattuna kapasiteetiltaan vastaavan perinteiseen kierrätysprosessiin, joka luotaisiin ilman tukea

Esim. perinteinen investointi maksaa 100 000 €,

parempi ja tehokkaampi investointi maksaa 150 000 €

tukea voidaan hakea perinteisen investoinnin ylittävälle osalle 50 000 €

Tuen ulkopuolelle jäävät kustannukset

- Lähipiiri/ sisäpiirihankinnat
- Arvonlisävero, joka ei jää hakijan lopulliseksi kustannukseksi
- Korot, provisiot ja varainsiirtovero sekä muihin investoinnin tai muun toimenpiteen rahoituksesta aiheutuvat kustannukset
- Kustannukset, mitkä eivät jää hakijan lopulliseksi menoksi palautuksen, hyvityksen tai muun vastaavan syyn johdosta
- Kustannukset, jotka aiheutuvat hakijan muusta kuin hankkeen toteuttamiseen liittyvästä säännöllisestä tavanomaisesta toiminnasta tai siihen liittyvästä suhdetoiminnasta

Tutkimus- ja kehittämistoimintaan myönnettävän tuen määrä

■ Teollinen tutkimus, julkinen tuki perustasolla 50%

*Suunniteltu tutkimus tai **uuden tiedon ja taitojen** hankkimiseen pyrkivät kriittiset tutkimukset, joiden tavoitteena on, että näitä **tietoja voidaan käyttää** uusien tuotteiden, prosessien tai palveluiden kehittämiseen tai että olemassa olevat tuotteet, prosessit tai palvelut paranevat huomattavasti.*

Syntyy uutta tietoa ja osaamista, mutta ei mitään konkreettista myytävää, ts. lopputuloksena ei vielä ole käsin kosketeltavaa konkreettista asiaa, lopputuloksena on tietoa ja osaamista.

■ Kokeellinen kehittäminen, julkinen tuki perustasolla 25%

*Olemassa olevan tieteellisen, teknisen, liiketoiminta- ja muun relevantin tiedon ja taitojen hankkiminen, yhdistäminen, muokkaaminen ja käyttö, jonka tavoitteena on **kehittää** uusia tai paranneltuja tuotteita, prosesseja tai palveluja.*

Lopputuloksena syntyy konkreettisesti uusi/parannettu tuote tai menetelmä, myytävä tuote.

■ Toteutettavuustutkimus, julkinen tuki perustasolla 50%

■ Voidaan korottaa 10% keskisuuret yritykset, 20% pienet yritykset

Teollisen ja kokeellisen kehittämisen tuen korottaminen

- 10% keskisuurille yrityksille
 - ...jolloin teollinen tutkimus enintään 60%, kokeellinen kehittäminen enintään 35%
- 20% pienille yrityksille
 - ...jolloin teollinen tutkimus enintään 70%, kokeellinen kehittäminen enintään 45%
- Edellä mainittuja tukitasoja voidaan vielä lisäksi korottaa 15% jos
 - hankkeeseen sisältyy todellista yhteistyötä sellaisten yritysten välillä, joista vähintään yksi on pk-yritys
 - tai se toteutetaan kahdessa jäsenvaltiossa, tai jäsenvaltiossa ja ETA sopimuspuolena olevassa valtiossa eikä mikään yksittäinen yritys vastaa enemmästä kuin 70% tukikelpoisista kustannuksista tai yrityksen ja tutkimuslaitoksen/ -laitosten välinen hanke ja laitokset kantavat vähintään 10% tukikelpoista kustannuksista ja tiedot voidaan julkaista (konferenssit, julkaisut)

Innovaatiotoimintaan myönnettävä tuki

- Julkinen tuki enintään 50%

Prosesseihin tai organisointiin liittyvään innovaatiotoimintaan myönnettävän tuen määrä

- Pk-yritykset, julkinen tuki enintään 50%
- Suuret yritykset, enintään 15%

Investointiin myönnettävän tuen määrä

- Pk-yritykset, julkinen tuki 35%
- *Tukea voidaan korottaa +20% pieni yritys ja +10% keskisuuri yritys*

Tuen hakeminen

- Jatkuva haku, hakemukset arvioidaan valintaperusteita ja valintajaksoja käyttäen (valintaryhmä)
- MMM on vahvistanut hakemuslomakkeet ja valintakriteerit
- EPO ELY voi pyytää asiantuntijalausuntoja hakemuksiin
- Toteutusaika enintään 3 vuotta, vuoden 2016 osalta hankkeet pitää olla maksettuna vuoden 2018 loppuun mennessä.

Maksatus

- Tuki maksetaan jälkikäteen toteutuneiden, maksettujen kustannusten perusteella.
- *Maksuhakemukseen tulee liittää erittely hankkeen todennettavasti aiheutuneista menoista sekä selvitys hankkeen etenemisestä, ensimmäisen erän yhteydessä on esitettävä selvitys hankkeen kokonaisrahoituksesta.*
- Tuen viimeistä erää ei makseta ennen kuin hanke on saatu päätökseen.
- *Tuen viimeinen erä on haettava 3 kuukauden kuluessa, kun hanke on saatettu päätökseen.*

Lisätietoja

- <http://www.ely-keskus.fi/web/ely/ravinteiden-kierratyksen-kokeiluohjelma>
- Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus
kehittämisasiantuntija Päivi Mäntymäki
paivi.mantymaki@ely-keskus.fi
p. 0295 027 631

KIITOS!